

وزیر پیشنهادی نیرو؛ پیشرو در مدیریت مصرف انرژی و توسعه استفاده از انرژیهای نو

سخنی با نمایندگان محترم مجلس

وزیر پیشنهادی نیرو؛ پیشرو در مدیریت مصرف انرژی و توسعه استفاده از انرژیهای نو

از آنجا که یکی از رویکردهای راهبردی نمایندگان محترم مجلس و خصوصاً اعضا محترم کمیسیون انرژی کاهش شدت مصرف انرژی است خوشبختانه یکی از توانمندیهای بارز جناب آقای مهندس چیت چیان به عنوان وزیر پیشنهادی نیرو انرژی من (energyman) بودن ایشان است. وزیر محترم پیشنهادی وزارت نیرو؛ از صاحب نظران و مدیران متخصص و علاقه مند به مباحث مرتبط با توسعه استفاده از انرژیهای نو و افزایش بهره وری انرژی هستند و بی شک نقش انکارناپذیری در همه جهت گیریها و سرمایه گذاریهای انجام شده در مباحث فوق در وزارت نیرو داشته اند. پیگیری و مدیریت برای تشکیل شرکتهای سابا و سانا؛ احداث آزمایشگاه ملی انرژی؛ احداث مرکز ملی آموزش مدیریت مصرف انرژی در تبریز با همکاری جایکا؛ شکل دهی و هدایت بخش خصوصی برای ورود به مباحث مرتبط به بهینه سازی انرژی؛ فرهنگ سازی مدیریت مصرف انرژی از طریق انجام ممیزیهای انرژی؛ ایجاد انجمن دوستان انرژی؛ چاپ و توزیع جزوات آموزشی و همچنین مدیریت بر توسعه استفاده از انرژیهای نو در سطح کشور و فعالیتهای آموزشی و ترویجی مختلف در زمینه های فوق در کارنامه مدیریتی آقای مهندس چیت چیان مشاهده می شود و همه کارشناسان و مدیرانی که در صنعت بهینه سازی انرژی و توسعه استفاده از انرژیهای نو فعالیت دارند از تلاش و زحمات خستگی ناپذیر ایشان برای فرهنگ سازی و توسعه این بخش از صنعت به نیکی یاد می کنند و انتخاب ایشان را شروع فصل نوین و پرباری برای مدیریت انرژی کشور می دانند.

طی چند دهه اخیر راهبرد فرهنگ استفاده صحیح از انرژی و استفاده از انرژیهای نو بعنوان یک راهبرد اساسی در کشورهای توسعه یافته مدنظر قرار گرفته است و با استفاده از این جهت گیری؛ تا حدود زیادی به اهداف راهبردی خود در کنترل و تامین به موقع انرژی نیز دست یافته اند. آژانس بین المللی انرژی؛ کاهش تا ۴۰ درصد شدت نیاز مصرف انرژی را تا سال ۲۰۳۰ هدفگذاری نموده است، به نحوی که علیرغم افزایش جمعیت جهانی و ایجاد نیازها و زمینههای مصرف جدید انرژی؛ میزان مصرف نهایی انرژی به کمتر از میزان مصرف در سال ۲۰۰۵ برسد. آژانس بین المللی برآورد نموده است که کاهش شدت نیاز مصرف انرژی، از طریق فرآیندهای افزایش کارآیی تا ۵۴٪؛ فرآیندهای توسعه استفاده از انرژیهای تجدیدپذیر و بیوماس تا ۲۳٪، انرژی هسته ای تا ۹٪ و فرآیند دیگر تا ۱۴٪ تحقق یابد.

برنامه راهبردی مدیریت انرژی در دنیا؛ کاهش حداکثری نیاز مصرف و تامین این نیاز مصرف تعدیل شده از منابع تجدید پذیر انرژی است

علاوه بر موارد فوق، توسعه استفاده محلی و تجهیزاتی از انرژیهای تجدیدپذیر، میکروتوربینهای پربازده، گسترش خودروهای برقی و مولد و فضای عمومی دیجیتال و هوشمند جامعه جهانی، متغیرهای محیط زیستی، بحرانهای اقتصادی و حتی انتقال برق از طریق امواج باعث گردیده است که تصویر و برآوردهای نیاز انرژی جهان در چند دهه آتی ابهام آلود و غیرقابل پیش بینی گردد.

شرایط ذکر شده فوق، بیانگر لزوم تجدید نظر کلی در برآوردهای قبلی نیاز مصرف انرژی و بالطبع میزان و مدل سرمایه‌گذاری در این بخش است. به نظر می‌رسد که باید در مدل‌های سرمایه‌گذاری ساخت نیروگاههای بزرگ، خطوط انتقال طولانی و با ولتاژ بالا و حتی شبکه‌های محلی برق تغییرات بنیادی صورت پذیرد و شاید با تصویر آتی از انرژی، اصلاً نیازی به این قبیل سرمایه‌گذاریها نباشد و جهان عاری از نیروگاههای و شبکه‌های برق گردد و انرژی مورد نیاز بشریت فقط از طریق افزایش کارایی و توسعه کاربرد منابع تجدید پذیر تامین می‌گردد

در شرایط فوق، نیاز به تعریف جدیدی از اقتصاد انرژی است، بازارهای بورس انرژی به شدت متنوع و محلی خواهند بود و تنظیم‌کننده بازارهای انرژی با توجه به نیازهای جدید، باز تعریف می‌گردند

در کشور ما طی چند دهه اخیر رشد مصرف انرژی حدود ۱۰ درصد بوده است که بی‌شک علاوه بر اینکه امکان سرمایه‌گذاری سخت‌افزاری و مالی برای تامین نیاز رشد مصرف فوق فراهم نیست بلکه ادامه روند موجود در آینده‌ای نزدیک کشور را به یک وارده‌کننده حامل‌های انرژی تبدیل می‌نماید. لذا به منظور برون رفت از چالش فوق؛ براساس سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری و تکالیف مندرج در برنامه پنجم توسعه مقرر گردیده است که تا انتهای برنامه پنجم توسعه، شدت مصرف انرژی به دو سوم وضعیت فعلی و در پایان برنامه ششم توسعه به ۵۰ درصد وضعیت فعلی تقلیل یابد و همچنین سهم استفاده از انرژیهای نو با توجه به پتانسیلهای موجود کشور تا حدود زیادی افزایش یابد. بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد که پتانسیل بهینه‌سازی انرژی در کشور ما بسیار زیاد است به نحوی که به طور متوسط در بخشهای مختلف مصرف می‌توان با سیاستگذاری، برنامه ریزی، اجرای هدفمند برنامه‌ها و بکارگیری رویکردهای مختلف اقتصادی، حقوقی، فنی، آموزش و آگاهسازی تا ۳۰ درصد در مصرف انرژی صرفه جویی نمود و همچنین با توجه پتانسیل بسیار خوب توسعه استفاده از انرژیهای نو؛ امکان تامین بخش بزرگی از انرژی مورد نیاز کشور از طریق فوق وجود دارد.

همانگونه که اشاره گردید تفکر توسعه‌ای واحداث نیروگاهها و شبکه‌های انتقال و توزیع خصوصاً در صنعت برق؛ دیگر پاسخگوی نیاز روزافزون مصرف انرژی نیست و میباید برای تامین انرژی مورد نیاز به مدیریت مصرف و ارتقای کارایی انرژی و توسعه استفاده از انرژیهای نو با رویکرد عملیاتی و کاربردی و با باور قلبی و اراده جدی نگریست و همچنین ساختاری منسجم و حکومتی برای سیاست‌گذاری آن وجود داشته باشد که خوشبختانه جناب آقای مهندس چیت‌چیان در دوران مدیریتی خود نشان داده‌اند که و اعتقاد قلبی و باورشان؛ رویکرد عملیاتی و کاربردی به مدیریت مصرف انرژی است.

سعید مهذب‌ترابی

۲۱ مرداد ۱۳۹۲